

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Державний університет інтелектуальних технологій і зв'язку

СЕРТИФІКАТНА ПРОГРАМА

«УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ РОЗВИТКУ ГРОМАД»

СХВАЛЕНО

Навчально-методичною радою Державного
університету інтелектуальних технологій і
зв'язку (протокол від 30 травня 2024 р. № 7)

Голова

Світлана ХАДЖИРАДСВА

ОДЕСА – 2024

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Сертифікатна програма «Управління проєктами розвитку громад» / Авт. кол. :
І.Б. Азарова, Т.М. Безверхнюк, С.К. Хаджирадева, О.П. Чукурна. Одеса :
ДУІТЗ, 2024. 16 с.

ВНЕСЕНО

Кафедрою національної безпеки та
управління суспільним розвитком
Протокол від 09 травня 2024 р. № 1

Завідувач кафедри

Тетяна БЕЗВЕРХНЮК

ПОГОДЖЕНО

Декан факультету Бізнесу та соціальних
комунікацій
14 травня 2024 р.

Олена ЧУКУРНА

ПЕРЕДМОВА

Сертифікатна програма «Управління проєктами розвитку громад» (далі – Програма) є документом, який регламентує нормативні, компетентнісні, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги до проведення навчання у межах професійної підготовки та підвищення кваліфікації проєктних менеджерів. Програма адаптована до міжнародного стандарту Individual Competence Baseline 4.0 (IPMA). Зміст Програми структурований відповідно до міжнародного стандарту Project Management Institute “Project Management Body of Knowledge” (6th & 7th Editions) та спрямований на здобуття її учасниками базових професійних компетенцій проєктного менеджера з акцентом на формування спеціальних практичних навичок з управління проєктами в публічній сфері, що засвідчується отриманням сертифікату. Обсяг Програми складає 180 академічних годин (6 кредитів ЄКТС), з них: аудиторних занять – 74 год.; практики – 60 год.; самостійна робота – 46 год. Програма може бути трансформована в окремі воркшопи та тренінги для різних цільових груп.

Стейкхолдерами програми є:

- Агенція регіонального розвитку Одеської області;
- ТОВ «Центр реалізації проєктів»;
- Громадська спілка «БІЗНЕС ІНКУБАТОР ГРУП. УКРАЇНА».

Розробники:

Азарова Ірина Борисівна, менеджер проєктів з міжнародною сертифікацією (PMP; PSM I; PMAC), доктор технічних наук, доцент кафедри менеджменту та маркетингу Державного університету інтелектуальних технологій і зв'язку (Одеса, Україна);

Безверхнюк Тетяна Миколаївна, менеджер проєктів і програм у публічній сфері, доктор наук з державного управління, професор, завідувач кафедри національної безпеки та управління суспільним розвитком Державного університету інтелектуальних технологій і зв'язку (Одеса, Україна);

Хаджирадєва Світлана Костянтинівна, доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри публічного управління та цифрової економіки Державного університету інтелектуальних технологій і зв'язку (Одеса, Україна);

Чукурна Олена Павлівна, доктор економічних наук, професор, декан факультету Бізнесу та соціальних комунікацій Державного університету інтелектуальних технологій і зв'язку (Одеса, Україна).

Рецензенти:

Яценко Олександр Володимирович, кандидат технічних наук, доцент, Генеральний директор ТОВ «Центр реалізації проєктів»;

Чернов Сергій Валерійович, кандидат наук з державного управління, Директор ТОВ «КОМФОРТБУД ПРОЕКТ», магістр зі спец. «Управління проєктами», менеджер проєктів з міжнародною сертифікацією IPMA «А».

ЗМІСТ

1. Профіль сертифікатної програми	5
2. Програмно-цільова настанова	5
2.1. Мета програми	5
2.2. Програмні компетентності	5
2.3. Очікувані результати навчання	6
3. Структура програми та логіка викладання	7
3.1. Компоненти та змістовий контент програми	7
3.2. Навчально-тематичний план	11
4. Методи та засоби контролю	12
4.1. Шкала оцінювання результатів навчальних досягнень: національна та ECTS	12
4.2. Види контролю та засоби їх проведення	12
4.3. Перелік питань до підсумкового контролю	13
5. Методичне забезпечення	14
5.1. Навчально-методичний комплекс програми	14
5.2. Базові підручники та навчальні посібники	14
6. Рекомендований бібліографічний список	15
6.1. Наукові джерела	15
6.2. Нормативно-правові документи	16
6.3. Інтернет-ресурси	16

1. ПРОФІЛЬ ПРОГРАМИ

Тип освітньої програми	Сертифікатна програма
Обсяг освітньої програми	6 кредитів ЄКТС (180 академічних годин)
Повна назва суб'єкту(ів) освітньої діяльності, що здійснює(ють) реалізацію сертифікатної програми	Державний університет інтелектуальних технологій і зв'язку
Мова(и) навчання	Українська
Форма навчання	Очна, дистанційна

2. ПРОГРАМНО-ЦІЛЬОВА НАСТАНОВА

2.1. Мета – формування у слухачів базових професійних компетенцій проектного менеджера, необхідних для виконання фахових завдань за первинними посадами професіоналів, які володіють спеціальними знаннями і практичними навичками з управління проектами в публічній сфері, здатні готувати проектні пропозиції, впроваджувати проекти розвитку громад та здійснювати ефективне управління на всіх стадіях реалізації проектів.

2.2. Програмні компетентності

Інтегральна компетентність – здатність самостійно та в команді з іншими фахівцями готувати проектні пропозиції, впроваджувати проекти розвитку громад та здійснювати ефективне управління проектом як інтегрованою системою взаємопов'язаних сфер виконання на всіх етапах життєвого циклу проекту, ґрунтуючись на міжнародних стандартах та базових принципах професійної діяльності проектних менеджерів.

Загальні компетентності:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
- здатність до адаптації та дії в новій ситуації;
- здатність генерувати нові ідеї (креативність);
- здатність приймати обґрунтовані рішення;
- здатність працювати в команді, мотивувати людей та рухатися до спільної мети;
- здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);
- здатність до спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

- ✓ системне уявлення про проектну діяльність, методологію, процеси, методи і інструментарій управління проектами;
- ✓ розуміння вимог міжнародних стандартів та базових принципів професійної діяльності проектних менеджерів;

- ✓ знання та розуміння сучасної концепції управління проєктами, специфіки управління проєктами в публічній сфері, механізмів забезпечення проєктної діяльності на рівні громад;
- ✓ знання та розуміння особливостей розроблення проєктної документації для участі у державних і регіональних конкурсах проєктів;
- ✓ знання та розуміння особливостей підготовки проєктних заявок для грантового фінансування;
- ✓ уміння й навички розроблення концепції проєкту та проєктної пропозиції;
- ✓ здатність формувати проєктну команду та управляти людськими ресурсами і комунікаціями проєкту;
- ✓ навички структуризації проєкту, планування ресурсів для реалізації кожного заходу проєкту та формування бюджету проєкту з урахуванням ризиків та припущень, розроблення проєктної документації;
- ✓ уміння й навички впровадження проєктів розвитку громади, забезпечення моніторингу проєкту для забезпечення його сталості та звітування за результатами проєкту;
- ✓ здатність ефективного управління проєктом як інтегрованою системою взаємопов'язаних сфер виконання на всіх етапах життєвого циклу проєкту;
- ✓ здатність уникати помилок в реалізації проєкту та презентувати проєктну ідею.

2.3. Очікувані результати навчання

- ідентифікувати проблеми в громаді та обґрунтовувати проєктні ідеї для їх вирішення;
- вміти розробляти проєктну пропозицію, формулювати вимоги та зміст проєкту, управляти ними на основі застосування міжнародних стандартів та сучасних підходів до управління проєктами;
- вміти планувати ресурси проєкту та розробляти проєктну документацію;
- здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення сфер виконання на всіх етапах життєвого циклу проєкту;
- вміти застосовувати знання, уміння, інструменти та методи до операцій проєкту для забезпечення відповідності вимогам проєкту, спрямовувати роботи проєкту на досягнення запланованих кінцевих результатів;
- організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу та/або команди проєкту, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті;
- демонструвати лідерські навички та вміння працювати у команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач.

3. СТРУКТУРА ПРОГРАМИ ТА ЛОГІКА ВИКЛАДАННЯ

3.1. Компоненти та змістовий контент програми

Тема 1. Сутність управління проектами

- 1.1. *Сучасний погляд на проект, як об'єкт управління.* Зв'язок між управлінням проектами, управлінням операційною діяльністю та стратегією розвитку громади. Сучасні підходи до управління проектами: системний, процесний, ситуаційний. Управління проектами як система і як процес. Процесна концепція управління проектами.
- 1.2. *Оточення проекту.* Роль керівника проекту. Стандарти управління проектами.
- 1.3. *Поняття життєвого циклу проекту.* Етапи життєвого циклу. Основні фази проекту. Характеристика кожної фази за діями.

Тема 2. Специфіка управління проектами в публічній сфері

- 2.1. *Поняття «публічна сфера», «публічні інтереси».* Взаємозв'язок між публічною політикою, стратегічним плануванням та управлінням проектами. Управління проектним циклом. Програмно-цільовий підхід до управління публічними проектами. Організація проектного офісу в органах публічної влади.
- 2.2. *Співробітництво територіальних громад та форми його реалізації.* Особливості підготовки спільної проектної заявки. Інструменти та механізми налагодження територіальними громадами міжнародного партнерства. Діючі програми транскордонного співробітництва. Публічно-приватне партнерство в реалізації проектів.

Ділова гра до теми 2 «Формування публічних інтересів»

Цільовий орієнтир: управління конфліктом приватних/групових інтересів в процесі формування та реалізації публічних інтересів.

Гарантування та забезпечення реалізації публічних інтересів в демократичних державах реалізується через соціальний механізм публічного управління. Держава, виходячи із власної функціональної природи, здійснює заходи щодо реалізації публічного інтересу безпосередньо шляхом власної діяльності (діяльності уповноважених компетентних органів), або шляхом встановлення нормативних приписів, обмежень, заборон, регламентуючих діяльність суб'єктів правових відносин. Прийнято вважати, що *органи публічної влади діють у публічних інтересах.*

Ситуація (легенда гри): Проведення сесії сільської ради з питання узгодження інтересів цільових груп для складання проекту громадського бюджету (бюджету участі).

Тема 3. Розробка концепції проєкту

- 3.1. *Концепція проєкту* – основа проєктної пропозиції (заявки).
- 3.2. *Аналіз проблемного поля*. Процес аналізу проблемного поля. Метод причинно-наслідкового аналізу. Структуризація проблемного поля та побудова дерева проблем. Опис головної проблеми, на розв'язання якої буде спрямовано проєкт. Концепція заінтересованих сторін. *Аналіз заінтересованих сторін*. Визначення заінтересованих сторін проєкту. Взаємодія із заінтересованими сторонами. Стандарт взаємодії із заінтересованими сторонами. Залучення заінтересованих сторін. Управління взаємодією із заінтересованими сторонами проєкту.
- 3.3. *Деталізація мети проєкту*, побудова дерева цілей. SMART-аналіз визначених цілей. Аналіз альтернативних варіантів проєкту. *Опис продукту проєкту*. Формалізація концепції проєкту. *Логічна матриця* проєкту.

Практичне заняття 3.1.

«Аналіз проблемного поля проєкту. Опис проблеми».

Завдання: за обраною самостійно Вами проблемною ситуацією, слід точно описати конкретну проблему, яка може бути розв'язана за допомогою проєкту. Для цього:

- описати ситуацію, що спонукала приступити до розробки проєкту;
- провести причинно-наслідковий аналіз з метою структуризації проблемного поля проєкту;
- ідентифікувати та чітко описати головну проблему, на розв'язання якої буде орієнтовано проєкт за наступними характеристиками: сутність або зміст; організаційна або географічна локалізація; сталість проблеми та тенденції погіршення ситуації; кількісні та якісні показники оцінки стану проблеми; наслідки проблеми; які вже були спроби вирішення проблеми.

Практичне заняття 3.2.

«Алгоритм аналізу заінтересованих сторін проєкту.

Побудова матриці заінтересованих сторін»

Завдання: відповідно до сформульованої проблемної ситуації, що може бути вирішена у формі проєкту, провести аналіз заінтересованих сторін за наступним алгоритмом:

- створити реєстр заінтересованих сторін;
- розробити карту стейкхолдерів (матрицю аналізу влада/інтерес);
- розробити матрицю аналізу заінтересованих сторін проєкту.

Практичне заняття 3.3.

«Побудова дерева цілей проєкту»

Завдання: відповідно до сформульованої проблемної ситуації, що може бути вирішена у формі проєкту та аналізу зацікавлених сторін:

- побудувати дерево цілей проєкту;
- провести SMART-аналіз визначених цілей.

Практичне заняття 3.4.

«Побудова логічної матриці проекту»

Завдання: відповідно до сформульованої проблемної ситуації, що може бути вирішена у формі проекту, побудувати логіко-структурну матрицю проекту (за встановленою формою), що чітко відображає логіку втручання проекту в ситуацію за алгоритмом «якщо дії будуть вжиті, то будуть отримані результати і досягнута ціль проекту тощо...» а також описує важливі припущення і ризики, на яких базується ця логіка.

Тема 4. Структуризація проекту

- 4.1. *Структура проекту та структуризація проекту.* WBS-структура проекту. OBS-структура проекту. Відмінності між організаційною структурою організації та організаційною структурою проекту. Матриця відповідальності проекту.
- 4.2. *Структури ресурсів і витрат проекту.* Побудова структурної таблиці різних комплексів робіт. Визначення часу завершення проекту.

Практичне заняття 4.1.

«Побудова WBS та OBS проекту»

Завдання: відповідно до сформульованої проблемної ситуації, що може бути вирішена у формі проекту, та виходячи з попередньо розробленої логічної матриці проекту розробити:

- структуру робіт по проекту;
- організаційну структуру проекту;
- матрицю відповідальності;
- структуру витрат за проектом.

Практичне заняття 4.2.

«Побудова календарного графіку проекту»

Завдання: відповідно до розроблених робочої, організаційної та структури витрат за проектом розробити календарний план проекту та підготувати розклад використання ресурсів.

Тема 5. Планування проекту та розроблення проектної документації

- 5.1. *Планування проектних дій.* Мета, призначення і види планів. Процес планування проекту. Основні та допоміжні процеси планування. Обов'язкові елементи плану проекту. Типові помилки планування. Фінансове планування. Основні етапи фінансування проекту.
- 5.2. *Склад і порядок розробки проектної документації.* Управління розробкою проектно-кошторисної документації. Експертиза проектно-кошторисної і проектної документації.

Тема 6. Особливості розроблення проєктної документації для участі у державних і регіональних конкурсах проєктів

- 6.1. *Форми конкурсних пропозицій та технологічні вимоги щодо їх заповнення. Формування ініціативної групи та проведення модераційної сесії. Організація роботи з заінтересованими сторонами.*
- 6.2. *Визначення продукту та результату проєкту. Аналіз альтернатив. Структуризація цілей та робіт за проєктом. Розрахунок бюджету проєкту з урахуванням вимог співфінансування.*
- 6.3. *Визначення інноваційності, мультиплікативності та сталості проєкту. Логіка виконання проєкту.*

Практичне заняття 6.1.

«Підготовка проєктної заявки»

Завдання: Опанувати структуру проєктної заявки та вимоги щодо її заповнення: Анотація / Резюме проєкту; Постановка проблеми; Мета і завдання проєкту; Методи; Аудиторія проєкту; Ризики; Очікувані результати; Оцінювання; Життєздатність проєкту / подальше фінансування; План реалізації проєкту; Бюджет проєкту; Логічна матриця проєкту.

Тема 7. Особливості підготовки проєктних заявок для грантового фінансування.

- 7.1. *Основні поняття та інформаційне забезпечення грантової діяльності. Стратегія і тактика роботи з фондами-донорами.*
- 7.2. *Особливості оформлення заявки-пропозиції на грант. Алгоритм підготовки проєктів під гранти.*

Тема 8. Практикум (стажування) з написання проєктної пропозиції / заявки

Метою практики (стажування) є формування та розвиток професійної компетентності майбутніх проєктних менеджерів, зокрема щодо систематизації базових знань, практичних умінь та навичок з підготовки проєктної пропозиції та її презентації, відповідно до вимог конкурсів проєктів і грантового фінансування. Практика проводиться на базі стейкхолдерів Програми, які здійснюють діяльність у сфері управління проєктами, відповідно до затвердженого Порядку проходження практики (стажування) слухачів в Державному університеті інтелектуальних технологій і зв'язку. Під час практики, за допомогою тренерів, слухачі опанують практичних кроків управління проєктами розвитку громади від ідеї до її втілення.

3.2. Навчально-тематичний план

Назви тем	Кількість годин			
	Усього годин	Аудит	Практика	Сем. робота
Тема 1. Сутність управління проектами	14	8		6
1.1. Сучасний погляд на проєкт, як об'єкт управління.	4	2		2
1.2. Оточення проєкту	6	4		2
1.3. Життєвий цикл проєкту	4	2		2
Тема 2. Специфіка управління проектами в публічній сфері	14	8		6
2.1. Поняття «публічна сфера», «публічні інтереси»	4	2		2
2.2. Співробітництво територіальних громад та форми його реалізації	6	4		2
Ділова гра «Формування публічних інтересів»	4	2		2
Тема 3. Розробка концепції проєкту	32	20		12
3.1. Концепція проєкту – основа проєктної заявки	2	2		-
3.2. Аналіз проблемного поля та заінтересованих сторін	4	2		2
3.3. Мета проєкту, опис продукту проєкту та логічна матриця проєкту	4	2		2
Практичне заняття 3.1. «Аналіз проблемного поля проєкту. Опис проблеми»	6	4		2
Практичне заняття 3.2. «Алгоритм аналізу заінтересованих сторін проєкту»	6	4		2
Практичне заняття 3.3. «Побудова дерева цілей проєкту»	4	2		2
Практичне заняття 3.4. «Побудова логічної матриці проєкту»	6	4		2
Тема 4. Структуризація проєкту	14	10		4
4.1. Структура проєкту та структуризація проєкту	3	2		1
4.2. Структури ресурсів і витрат проєкту	3	2		1
Практичне заняття 4.1. «Побудова WBS та OBS проєкту»	4	3		1
Практичне заняття 4.2. «Побудова календарного графіку проєкту»	4	3		1
Тема 5. Планування проєкту та розроблення проєктної документації	10	6		4
5.1. Планування проєктних дій	4	2		2
5.2. Склад і порядок розроблення проєктної документації	6	4		2
Тема 6. Особливості розроблення проєктної документації для участі у державних і регіональних конкурсах проєктів	22	12		10
6.1. Форми конкурсних пропозицій	4	2		2
6.2. Визначення продукту та результату проєкту	4	2		2
6.3. Визначення інноваційності проєкту	4	2		2
Практичне заняття 6.1. «Підготовка проєктної заявки»	10	6		4
Тема 7. Особливості підготовки проєктних заявок для грантового фінансування	14	10		4
7.1. Основні поняття грантової діяльності	6	4		2
7.2. Особливості підготовки проєктної заявки на грант	8	6		2
Тема 8. Практика (стажування)	60		60	
Усього 6 кредитів ЄКТС	180	74	60	46

4. МЕТОДИ ТА ЗАСОБИ КОНТРОЛЮ

4.1. Шкала оцінювання результатів навчальних досягнень: національна та ECTS

Оцінювання результатів навчальних досягнень за Програмою «Управління проектами розвитку громад» здійснюється за бально-рейтинговою шкалою (максимальна кількість – 100 балів), з обов’язковим переведенням кількості балів в оцінки за національною шкалою та за шкалою ECTS (див. табл. 1).

Таблиця 1

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

4.2. Види контролю та засоби їх проведення

У межах даної програми передбачено два види контролю: поточний і підсумковий.

Поточний контроль здійснюється під час проведення аудиторних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості слухачів до виконання запланованих видів навчальної діяльності у межах 7 тем, що вивчаються. При поточному контролі оцінюється: активність роботи слухача на практичних заняттях, результати виконання індивідуальних завдань, що передбачені програмою самостійної роботи, якість підготовлених презентацій або тематичних повідомлень.

Підсумковий контроль – це оцінювання навчальних досягнень слухачів відповідно до запланованих результатів навчання. Загальна підсумкова оцінка складається з суми балів за 7 тем, практику (8 тема) та результатів іспиту. Розподіл балів, що присвоюється слухачам подано у табл. 2.

Отже, оцінювання навчальних досягнень слухачів здійснюється за 100-бальною шкалою і становить: за поточне навчання за 7 темами – 40 балів; за практику – 30 балів; екзамен – 30 балів.

**Розподіл балів,
що присвоюється слухачам за результатами підсумкового оцінювання**

<i>Поточне навчання за темами</i>							<i>Практика (стажування)</i>	<i>Екзамен</i>	<i>Сума</i>
T-1	T-2	T-3	T-4	T-5	T-6	T-7			
2	3	15	5	2	10	3	30	30	100
бали	бали	балів	балів	бали	балів	бали	балів	балів	балів

Після проходження Програми «Управління проєктами розвитку громад» та підтвердження набутих компетентностей видається відповідний сертифікат, у якому зазначаються: 1) прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) особи, яка проходила підготовку; 2) найменування суб'єкта освітньої діяльності, що здійснив підготовку; 3) кількість годин навчання, у тому числі практичного навчання; 4) назва курсу підготовки; 5) дата проведення підготовки; 6) номер та дата видачі сертифіката.

4.3. Перелік питань до підсумкового контролю

1. Які основні відмінності між поняттями «публічна сфера», «публічна політика», «публічне управління», «публічність»?
2. Розкрийте логіку взаємозв'язку між публічною політикою, стратегічним плануванням та управлінням проєктами.
3. У чому полягає специфіка управління проєктами в публічній сфері?
4. Дайте визначення понять «проєкт», «управління проєктами», «технологія управління проєктами».
5. Які відмінні ознаки мають проєкти?
6. Охарактеризуйте основні стандарти управління проєктами.
7. Що таке концепція проєкту? Які питання мають бути розглянуті в концепції проєкту?
8. Як визначається продукт і результат проєкту?
9. Охарактеризуйте життєві фази проєкту
10. Обґрунтуйте, з якою метою будується дерево проблем і дерево цілей проєкту.
11. У чому полягає суть концепції управління заінтересованими сторонами?
12. Назвіть основні етапи алгоритму роботи з заінтересованими сторонами.
13. Хто може бути стейкхолдерами проєкту? Охарактеризуйте основні заінтересовані сторони проєкту.
14. Що таке команда проєкту? Яка її роль в реалізації проєкту?
15. Назвіть основні ресурси проєкту.
16. Для чого необхідно розробляти «дерево робіт»? За якими ознаками проводиться структуризація робіт за проєктом?
17. Охарактеризуйте взаємозв'язок між WBS, OBS та матрицею відповідальності.
18. Визначте роль документів у проєкті.
19. Назвіть основні документи проєкту на фазі життєвого циклу – ініціація проєкту.

20. Назвіть основні документи проекту на фазі життєвого циклу - розроблення проекту.
21. Особливості заповнення логіко-структурної матриці проекту.
22. Як забезпечити успішність фандрайзингу?
23. Розкрийте сутність поняття «грант». За яких умов можна отримати грантове фінансування?
24. Критерії участі у конкурсах.
25. Правила та процедури подання заявок.
26. Процедура розгляду та оцінки заявок.
27. Охарактеризуйте процедуру експертизи проєктів.
28. Які функції проєктного офісу?
29. Що таке цінність проєкту?
30. За якими показниками оцінюється ефективність проєкту?

5. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

5.1. Навчально-методичний комплекс програми:

- Інформаційно-довідкові та дидактичні матеріали за темами Програми (*опорні конспекти лекцій, презентації, завдання для самостійного опрацювання, методичні рекомендації до виконання практичних занять, контрольні питання*).
- Практика (*положення, програма, методичні рекомендації щодо підготовки звітної документації*).
- Перелік питань до підсумкового контролю (*екзамен*).

5.2. Базові підручники та навчальні посібники:

1. Проєктний підхід в громадах: рекомендації для керівництва громади та працівників проєктних відділів / М. Савісько, В. Гацко. К.: Центр соціологічних досліджень, децентралізації та регіонального розвитку при Київській школі економіки, 2023. 16 с.
2. Проєктний менеджмент на рівні територіальних громад: проблеми та можливі рішення. Аналітична записка / М. Савісько, В. Гацко. К.: Центр соціологічних досліджень, децентралізації та регіонального розвитку при Київській школі економіки, 2023. 16 с.
3. Проєктний менеджмент у публічному управлінні : підручник / кол. авт.: Ю.П. Шаров, Т.М. Безверхнюк, І.О. Дробот та ін. К.: НАДУ, 2017. 334 с.
4. Антикризове проєктне управління в державному секторі : підручник / Т.М. Безверхнюк, М.Г. Левін, І.А. Сенча. Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2017. 273 с.
5. Державний механізм антикризового управління соціально-економічними процесами на засадах проєктного підходу: навчальний посібник / кол.авт. / За заг. ред. Безверхнюк Т.М., Сенчі І.А. Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2017. 134 с.

6. Основи грантрайтингу та управління проектами в публічній сфері : метод. рек. для органів влади та недерж. орг-цій / Авт. кол.: В.В. Белявцева, А.І. Гнатенко, О.С. Зінченко та ін.; за заг. ред. О.В. Кулініча. Харків : Золоті сторінки, 2017. 148 с.
7. Технології та інноваційні механізми управління програмами розвитку регіонів та міст: навч.-метод. посіб. / кол.авт. / за заг. ред. Т.М. Безверхнюк. Одеса, ОРІДУ НАДУ, 2013. 252 с.
8. Управління проектами в публічній сфері: навч. посібн. / Т.М. Безверхнюк, Н.О. Котова, С.А. Попов / За заг. ред. Безверхнюк Т.М. Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2011. 295 с.

6. РЕКОМЕНДОВАНИЙ БІБЛОГРАФІЧНИЙ СПИСОК

6.1. Наукові джерела

1. Азарова І.Б. Управління проектами і програмами сталого просторового розвитку: теоретико-методологічний аспект : монографія. Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2021. 300 с.
2. Безверхнюк Т.М., Сивак Т.В., Руда І.В. Новітні підходи до організації діяльності органів місцевого самоврядування. Громадівська модель самоврядування в Україні: колективна монографія / кол. авт.; за заг. ред. проф. Ю. М. Бардачова, І.П. Лопушинського, Р.М. Плюща. Херсон: Книжкове видавництво ФОП Вишемирський В.С., 2019. С. 363-416.
3. Данченко О.Б., Занора В.О. Проектний менеджмент: управління ризиками та змінами в процесах прийняття управлінських рішень : монографія. Черкаси : ПП Чабаненко Ю.А., 2019. 278 с.
4. Азарова І.Б., Рибак А.І. Управління зацікавленими сторонами в проектному менеджменті: монографія. Одеса: ОДАБА, 2017. 145 с.
5. Технологія управління соціальними проектами : монографія / кол.авт.; за заг. ред. Безверхнюк Т.М. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2014. 351 с.
6. Обушна Н.І. Управління проектами в публічній сфері: теоретико-практичний аспект. *Наукові перспективи*. 2023. № 1 (31). DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-1\(31\)](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-1(31))
7. Чернов С.В. Концептуальні засади запровадження проектного підходу в публічному управлінні сучасної держави. *Експерт: парадигми юридичних наук і державного управління*. 2021. № 3(15). С. 205-217.
8. Азарова І. Б. Типологія проектної діяльності в публічній сфері / І. Б. Азарова, В.М. Вишневецька, О. В. Яценко. *Управління розвитком складних систем*. 2020. №43. С. 6-13.
9. Азарова І.Б. Порівняльна характеристика методів управління проектами в публічній та комерційній сферах. *Теоретичні та прикладні питання державотворення: електрон. наук. фах. вид. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2019, Вип. 25. С. 27-31.*
10. Смолич Д.В. Інноваційні методи управління проектами. *Економічний форум*. 2019. № 4. С. 50-53.

11. Безверхнюк Т.М., Азарова І.Б. Управління проектами приватного сектору / *Управління проектами та розвиток виробництва*. 2018. №4 (62). С. 16-26.

6.2. Нормативно-правові документи

1. Закон України «Про державну підтримку інвестиційних проектів із значними інвестиціями в Україні» від 17.12.2020 № 1116-IX із змінами, внесеними згідно із Законом від 09.08.2023 № 3311-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1116-20#Text>
2. Закон України «Про засади державної регіональної політики» № 156-VIII в ред. від 21.07.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-19#Text>
3. Закон України «Про співробітництво територіальних громад» від 17.06.2014 № 1508-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1508-12#Text>
4. Закон України «Про транскордонне співробітництво» від 24.06.2004 № 1861-IV). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1861-15#Text>
5. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної економічної стратегії на період до 2030 року» від 03.03.2021 № 179. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/179-2021-%D0%B1#Text>
6. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки» від 05.08.2020 № 695 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%B1#Text>
7. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної програми розвитку транскордонного співробітництва на 2021-2027 роки» від 14.04.2021 № 408 URL: <https://www.kmu.gov.ua/npsa/pro-zatverdzhennya-derzhavnoyi-programi-rozvitku-transkordonnogo-s140421>
8. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження порядків з питань відновлення та розвитку регіонів і територіальних громад» від 18.07.2023 №731. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/731-2023-%D0%B1#Text>
9. Наказ Міністерства розвитку громад та територій України «Питання підготовки, оцінки та відбору інвестиційних програм і проектів регіонального розвитку, що можуть реалізовуватися за рахунок коштів Державного фонду регіонального розвитку» від 15.06.2021 № 150. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0931-21#n56>
10. Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України «Про затвердження Методичних рекомендацій з розроблення інвестиційного проекту, для реалізації якого може надаватися державна підтримка» від 13.11.2012 р. № 1279 URL: http://www.me.gov.ua/control/uk/publish/category/main?cat_id=32854

6.3. Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Української асоціації управління проектами. <http://upma.kiev.ua/>
2. Офіційний сайт Швейцарсько-український проект “Підтримка децентралізації в Україні” DESPRO – проект міжнародної технічної допомоги, що працює в сфері реформи місцевого самоврядування» <http://despro.org.ua/despro/project/>
3. Офіційний сайт Агенції регіонального розвитку Одеської області. <https://rdaod.com.ua/>